

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

12.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 11-го Февраля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 11-go Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Февраля.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами, ордена Св. Станислава 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Командиръ 5-й Гвардейской Пѣхотной Бригады и Лейбъ-Гвардіи Литовскаго Полка *фонъ Аммонтъ*; Командиръ Гренадерскаго Короля Фридриха Вильгельма III Полка *Глуховъ*, и Командиръ Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской Бригады *Мерхилевичъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 15-го Января, исключенъ изъ списковъ умершихъ, состоявшій въ должности Военнаго Начальника Люблинской Губерніи, Генералъ-Маіоръ *Морачинскій*.

— Государь Императоръ Высочайше утвердить соизволилъ въ должности Гродненскаго Губернскаго Предводителя Дворянства Губернскаго Секретаря *Незабитовскаго*, кандидата избраннаго дворянствомъ тамошней Губерніи.

13-го сего Января, Высочайше утвержденное Археологическо-Нумизматическое Общество въ Санктпетербургѣ, имѣло первое въ нынѣшнемъ году засѣданіе свое, подъ предѣдательствомъ Августѣйшаго своего Президента, Его Императорскаго Высочества Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго, во Дворцѣ Его Высочества. По представленіи Его Высочества всѣхъ приеутствующихъ Членовъ Общества и прочтеніи Секретаремъ Докторомъ Кене журнала послѣдняго засѣданія, Г. Вице-Президентъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Я. Я. *Рейхель*, читалъ „Дополненіе къ Русской Нумизматикѣ средняго вѣка“ (на Нѣмецкомъ Языкѣ). Велѣвъ за тѣмъ другой Вице-Президентъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Ф. А. *Жиль*, прочелъ (на Французскомъ Языкѣ) описаніе разныхъ любопытныхъ доспѣховъ Древности. Въ заключеніе, Членъ-Учредитель Общества П. С. *Савельевъ* произнесъ рѣчь: „О важности изученія Восточной Нумизматики и Археологій въ Россіи.“ За тѣмъ представлены были нѣкоторыя приношенія Обществу, и избраны новые Члены.

Извѣстія съ Кавказа.

Въ теченіе лѣта и осени минувшаго года войска, занимавшіяся постройкою укрѣпленій на Кавказской Линіи, не предпринимали наступательныхъ дѣйствій противъ непокорныхъ племенъ. Стрѣль, нахо-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Lutego.

Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Sw. Stanisława 1-jej klasy, Jenerał-Majorowie: Dowódzca 5-jej Brygady Gwardyi Pieszzej i Lejb Gwardyi Półku Litewskiego, *von Ammont*; Dowódzca Półku Grenadyerów Króla Fryderyka Wilhelma III *Gluchow*, i Dowódzca 2-jej Brygady Artylleryi Lejb-Gwardyi *Merchilewicz*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 15-go Stycznia, wykreślony został z kontrol, zmarły Zastępcą Naczelnika Wojennego gubernii Lubelskiej, Jenerał-Major *Moraczyński*.

— JEHO CESARSKA MOŚĆ Najwyżej zatwierdzić raczył w obowiązku Marszałka Szlachty gubernii Grodzieńskiej, Sekretarza Gubernialnego *Niezałowski go*, kandydata wybranego przez Szlachtę tejże gubernii.

Dnia 13-go Stycznia, Najwyżej zatwierdzone Towarzystwo Archeologiczno-Numizmatyczne w Petersburgu, odbyło pierwsze w roku bieżącym posiedzenie, pod prezydencją Dostojnego swojego Prezesa, JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Xięcia Maxymiliana Leuchtenbergskiego, w Pałacu JEHO WYSOKOŚCI. Po przedstawieniu JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI obecnych Członków Towarzystwa i odczytaniu przez Sekretarza, Doktora *Kene*, protokołu ostatniego posiedzenia, P. Wice-Prezes, Rzeczywisty Radzca Stanu *Reichel*, czytał: „Dodatki do Numizmatyki Rossyjskiej średnich wieków“, (w języku Niemieckim). Następnie, drugi Wice-Prezes, Rzeczywisty Radzca Stanu *Gies*, odczytał (w języku Francuzkim) opis różnych ciekawych zbroi starożytnych. W końcu, Członek-Założyciel Towarzystwa, *Szaweljew*, miał mowę: „O ważności uczenia się Wschodniej Numizmatyki i Archeologii w Rossyi.“ Poczem obejrzano niektóre dary, Towarzystwu złożone, i obrano nowych Członków.

WIAOMOŚCI Z KAWKAZU.

W ciągu lata i jesieni roku zeszłego, wojska, zajmujące się wznoszeniem warowni na Linii Kaukazkiej, nie przedsiębrały żadnych działań przeciwko nieukorzonym plemionom. Oddział, znajdujący się przy Aczchoi, nie-

дивинийся у Ачхой, не тревожилъ Чеченцевъ во время полевыхъ работъ, не разорилъ ни одного изъ ближайшихъ ауловъ и косилъ даже въ послѣднее время скудную траву, не трогая сѣна, заготовленнаго жителями. Симъ строго соблюдаемо было сдѣланное Чеченцамъ объявление, что, не разоряя ихъ, мы даемъ имъ время добровольно покориться; но что зимою оставшіяся непокорными будутъ непремѣнно наказаны, ибо около нашихъ постовъ и укрѣпленій, явныхъ неприятелей намъ терпѣть невозможно.

Между тѣмъ значительное число семействъ переселились къ намъ. Въ недавнемъ еще времени, 3-го Ноября, часть гарнизона Ачховскаго Укрѣпленія, подъ начальствомъ Подполковника *Преображенскаго*, исполнила весьма удачное движеніе въ Галашевское Ущелье, для покровительства переселенцевъ изъ аула Бумутуи. Хотя жители другихъ ауловъ, по приказанію Наибовъ, и пытались атаковать аррьергардъ, но меткимъ огнемъ артиллеріи и стрѣлковъ нашихъ вскорѣ отброшены были назадъ.

Большая часть Чеченцевъ показываетъ несомнѣнное желаніе покориться намъ, гдѣ нѣсколько обезпечены отъ мщенія *Шамиля*, но жители Алднскихъ хуторовъ, на рѣкѣ Гойтѣ, близъ кр. Грозной, надѣясь на недоступность тамошнихъ лѣсовъ, оставались непреклонными въ враждѣ противъ насъ, подъ начальствомъ преданнаго *Шамилю* Наиба *Сабдуллы*.

По симъ соображеніямъ, Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ* приступилъ сначала зимою къ наказанію непокорныхъ и вмѣстѣ съ тѣмъ къ рубкѣ лѣса, для очищенія дорогъ къ нѣкоторымъ важнымъ пунктамъ. Распустивъ слухъ, что идетъ въ Большую Чечню къ аулу Шали, Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ* выступилъ 14-го Декабря изъ крѣпости Грозной съ 9-ю баталіонами и двинулся къ Алдамъ. Войска наши, почти безъ выстрѣла, проникли въ лѣса, гдѣ на пространствѣ 6-ти верстъ разбросаны хуторы, заключающіе болѣе 3.000 дворовъ самаго враждебнаго народонаселенія. Не встрѣчая большого сопротивленія, они прошли къ рѣкѣ Мартану, гдѣ расположились лагеремъ.

Шамиль, при первомъ извѣстіи о сборѣ отряда, направилъ свои скопища къ р. Аргуону. Узнавъ потомъ о движеніи нашемъ къ Алдамъ, Чеченцы бросились туда, и едва успѣли завязать перестрѣлку съ аррьергардомъ, жители разбѣжались, оставивъ въ рукахъ нашихъ все имущество, запасы хлѣба и сѣна и много плѣнныхъ.

15-го Декабря, Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ* отрядилъ колону изъ 4-хъ баталіоновъ пѣхоты съ кавалеріею, подъ начальствомъ Полковника Барона *Вревскаго* 2-го. Съ выступленіемъ войскъ изъ лагеря, большая партія Чеченцевъ собралась для защиты хуторовъ и открыла сильный огонь. Грузинскаго Гренадерскаго полка Штабсъ-Капитанъ *Шаликовъ* ударилъ въ штыки и вытѣснилъ неприятеля изъ сакель и Чеченцы понесли значительную потѣю; съ нашей стороны: убито 2, ранено 34 нижнихъ чиновъ и контужено оберъ-офицеръ 1 и нижнихъ чиновъ 11. По потреблеши жилищъ и запасовъ хлѣба и сѣна, Полковникъ Баронъ *Вревскій* возвратился въ лагерь въ часъ по полудни.

Немедленно отправлена была другая колонна подъ командою Полковника Барона *Миллера-Закамельскаго* вверхъ по рѣкѣ Мартану. Неприятель, показавшійся противъ этихъ войскъ, огнемъ артиллеріи былъ немедленно разсѣянъ и разореніе хуторовъ сопровождалось лишь незначительною перестрѣлкою.

16, 17 и 18 Декабря продолжалось истребленіе окрестныхъ жилищъ, безъ всякой съ нашей стороны потери; скопища Горцъ въ, ожидавшія наши войска за Аргунемъ, убѣдились въ невозможности защитить Алднскіе хуторы. Конные, нуждаясь въ фуражѣ, разошлись по домамъ; остались только пѣшие съ Наибомъ *Нурали*.

19-го числа, три баталіона пѣхоты при 4-хъ орудіяхъ и 200 казакахъ, подъ командою Подполковника *Киминскаго*, были направлены по берегу р. Суужи, для рекогносцировки мѣстности отъ лагеря до Злобнаго-Окона и внизъ по правому берегу р. Суужи до Дула-Юрта.

20 Декабря, получивъ свѣдѣніе, что Наибъ *Нурали* съ партіею находится въ д. Роши, Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ* приказалъ Полковнику Барону *Миллеру-Закамельскому*, съ 5 баталіонами пѣхоты и 4 сотнями казаковъ при 6 орудіяхъ, быстро двинуться къ скопищу неприятеля, чтобы его разсѣять. Съ разсѣтаніемъ войска наши неожиданно показались въ виду Рошии. Пораженные страхомъ, жители скры-

покидъ Чеченцевъ в czasie robót w polu, nie zburzył ani jednego z poblížszych ауловъ, и косилъ nawet w ostatnich czasachъ скąпą травę, nie tykając siana, przygotowanego przez mieszkanców. Tym sposobem, ściśle było przestrzegane oświadczenie, jakie uczyniono Czeczeńcom: że nie niszcząc ich, dajemy im czas do ukorzenia się dobrowólnie, ale że zimą, ci, którzy pozostaną w swęj zaciętości, nieochybnіе będą ukarani; gdyż w pobliżu naszych post-runków i warowni, jawnych nieprzyjaciół znośić nie możemy.

Tymczasem, znaczna liczba rodzin przesiadła się do nas. Niedawno jeszcze, 3-go Listopada, część załogi warowni Aczchojewskіej, pod wodzą Podpólkownika *Преображенскаго*, uskutečniła nader pomyslnе poruszenie ku wąwozowi Galszewskiemu, dla obrony przesiadlenców z аула Bumutui. Lubo mieszkańcy innych ауловъ, z rozkazu Naibów, kusili się atakować straż przednią, zwa-wym atoli ogniemъ артиллеріи i тыраліерów naszych wkrótce odparci zostali.

Większa część Czeczeńców okazuje niewątpliwą chęć ukorzenia się tam, gdzie są nieco zabezpieczeni od zemsty *Шамиля*; lecz mieszkańcy фutorów Алднскихъ, nad rzeką Gojtą, blisko twierdzy Groźnej, w sni w niedostępności татечныхъ lasów, trwali zawzięcie w nienawiści ku nam, pod przewodztwem sprzyjającego *Шамилю* Naiba *Sabdully*.

Z tych względów, Jenerał-Porucznik *Freitag* przystąpił z początku zimy do skarcenia nieugiętychъ i zarazem do wytrzebiania lasu, dla utorowania dróg do niektórychъ ważnychъ punktów. Rozgłosiwszy, że ciągnie do Wielkiejъ Czeczni ku аулomъ i Szali, Jenerał Porucznik *Freitag* wyruszył d. 14 go Grudnia z twierdzy Groźnej, z 9-ciu баталіонами, i zwrócił się ku Алdom. Wojska nasze, prawie bezъ wystrzału, wkroczyły do lasów, gdzie na przestrzeni 6 ciu wiorst rozrzucone były фutory, składające się przeszło z 3,000 chat najnieprzyjaźniejszej ludności, i nie doznając wielkiego oporu, przeszły ku rzece Martan, gdzie się rozłożyły obozem.

Шамиль, za pierwszą wiadomością o zebraniu się oddziału, skierował swoje zgraje ku rzece Argun. Dowiedziawszy się potem o poruszeniu naszymъ ku Алdom. Czeczeńcy rzucili się także w tę stronę, lecz zaledwo wszczęli utarczkę z przednią strażą naszą, mieszkańcy фutorów rozproszyli się, pozostawivszy w naszymъ ręku całe swe mienie, zapasy zboża i siana, a przytѣm wielu jeńców.

Dnia 15-go Grudnia, Jenerał-Porucznik *Freitag* wysłał kolumnę z 4-ch баталіонów piechoty, z jazdą, pod dowódtwem Pólkownika Barona *Wrewskiego* 2 go. Z wyjściemъ войскъ naszych z obozu, wielka banda Czeczeńcówъ zebrала się dla obrony фutorów i rozpoczęła silny ogień. Sztabс-Kapitan Gruzińskiego półku Grenadyerów *Szalikow*, uderzył na bagnety i wyparł z chat nieprzyjaciela. Czeczeńcy ponieśli znaczną stratę; z naszej strony zabito 2, raniono 34 żołnierzy; odnieśli kontuzye: 1 Ober-Oficer i 11 żołnierzy. Po zniszczeniu mieszkań i zapasówъ zboża i siana, Pólkownik Baran *Wrewski* powrócił do zbozu o godzinie pierwszej z południa.

Bezwzględnie wyprawioną została druga kolumna, pod dowódtwem Pólkownika Barona *Millera Zakamel-skiego*, w górę rzeki Martany. Nieprzyjaciel, który się ukazał naprzeciwъ tychъ войскъ, został wkrótce rozproszony przez ogień артиллеріи, a zburzeniu фutorów towarzyszyły tylko małoznaczące utarczki.

Dnia 16 go 17 go i 18-go Grudnia ciągnęło się dalej niszczenie okolicznychъ mieszkań, bezъ żadnejъ straty z naszej strony; zgraje Górali, oczekujące naszychъ войскъ za Argunemъ, przekonały się, że nie podobna bronić фutorów Алднскихъ. Jezdni, potrzebującъ furażu, rozjechali się do domów, i pozostali tylko piesi z Naibem *Nurawi*.

Dnia 19-go b. m., trzy баталіоны piechoty, z czter-ma działami i 200 kozakami, pod dowódtwem Podpólkownika *Kiszyńskiego*, zostały wysłane ku brzegowi rzeki Sunży, dla rozpoznania miejscowości od obozu do Okopu Złobnego, i wdół po prawymъ brzegu rzeki Sunży do Luła-Jurta.

Dnia 20-go Grudnia, otrzymawszy wiadomość, że Naib *Nurawi* znajduje się z bandą we wsi Rosznіe, Jenerał-Porucznik *Freitag* rozkazał Pólkownikowi Baronowi *Millemu-Zakamelskiemu*, z pięciu баталіонами piechoty, czter-ma сотамиъ kozakówъ i sześciu działami, ruszyć szybko przeciwъ тейъ zgrai nieprzyjacielskiej, w celu jejъ rozproszczenia. Wojska nasze ukazały się niespodzianie o świcie przedъ Rosznіą. Mieszkańcy przerażeni skryli się w głąb

лись въ глубинѣ сосѣдняго лѣса. *Наибъ Нурали* также бѣжалъ, не принявъ боя. — Въ саклахъ захвачены два семейства; аулы, ближайше хуторы и большой запасъ сѣна, заготовленный по приказанію *Шамилля* для артиллерійскихъ лошадей, преданы огню; множество рогатого и мелкаго скота достались въ добычу войскамъ. Мы потеряли въ этотъ день ранеными 3 и контужеными 3-хъ нижнихъ чиновъ.

21-го Декабря истреблены хуторы между рѣкою Рошною и Мартаномъ колонною изъ 3-ти баталіоновъ пѣхоты и 2-хъ сотенъ казаковъ при 4-хъ орудіяхъ, подъ командою Полковника *Барона Вревскаго 2-го*; при возвращеніи войскъ въ лагерь, Чеченцы завязали съ конницею перестрѣлку, во время которой контуженъ одинъ казакъ.

22-го Декабря, Подполковнику *Кишинскому* съ 4-мя баталіонами пѣхоты поручено вырубить лѣсъ по обѣ стороны дороги на ружейный выстрѣлъ, между разореннымъ Хадыр-Юртомъ и кладбищемъ Гаки.

Въ вечеру широкій просѣкъ былъ готовъ и обезпечилъ сообщеніе по этому важному направленію. При рубкѣ лѣса 3 Чеченца взяты въ плѣнъ. Потери съ нашей стороны никакой не было.

23-го Декабря, достигнувъ вполне предположенной цѣли, Генерал-Лейтенантъ *Фрейтагъ* выступилъ изъ лагеря въ крѣпость Грозную, правымъ берегомъ рѣки Мартана, чрезъ новый просѣкъ къ Злобному-Окелю. Здѣсь круглые и обрывистые берега Сунжи замедлили переправу обоза. Въ это время *Наибъ Саибдулла* успѣлъ сдѣлать нѣсколько пушечныхъ выстрѣловъ по артиллеріи, прикрывъ свою батарею болотистою непроходимою рѣчкою. Навѣсные и дальніе выстрѣлы Чеченцевъ не нанесли намъ никакого вреда; огонь нашей артиллеріи вынудилъ испріятельскую батарею замолчать; войска, безпрепятственно перейдя Сунжу, прибыли вечеромъ въ Грозную и распустились по квартирамъ.

Уничтоженіе Алдвекскихъ хуторовъ произвело сильное впечатлѣніе на Чеченцевъ, и въ вѣтъ съ очищеніемъ окрестныхъ лѣсовъ лишило ихъ убѣжища, которое они считали неприступнымъ. Жители разоренныхъ ауловъ переселились къ подножію Черныхъ-Горъ. Обстоятельства укажутъ дальнѣйшее направленіе дѣйствій нашихъ зимою.

сосѣдняго лѣсу. *Наиб Нурали* также уцѣлѣлъ, не принявъ битвы. В саклахъ схвачено две родины; аутъ поближе фutory и значны запасы сѣна, приготовлены для кони артиллерійскихъ, зъ розказу *Шамиля*, зосталъ спалонъ; мнѣство рогаго и нерогаго было достаѣо сѣ въ здохычу нашему войску. В томъ дуиу страта наша выносила trzech ранionych и trzech контужонныхъ жѣлноръ.

Дня 21-го Грудня збуржѣе зосталы фutory мѣдзы рѣкою Рѣсною и Мартаномъ, чрезъ колоуу, зѣлоною зъ пѣціу баталіонѣвъ пѣхоты, двѣхъ сечн козакѣвъ и четрехъ дзѣлъ, под доводѣствомъ Пѣлконнѣка *Барона Вревскаго 2-го*. В часѣе повроту войскъ до озоу, Чеченцы стоцѣлы утарежкѣ зъ жадомъ, в часѣе которѣе жѣдн козакъ одніѣл контужомъ.

Дня 22-го Грудня поручѣо Подпѣлконнѣку *Кізѣыньскому*, з четремъ баталіонамъ пѣхоты, вѣрубѣть лѣсъ, на одгѣлѣостъ стрѣла карабнѣногого, по обѣ стороухъ дрого, мѣдзы збуржѣонмъ *Хадыр-Юртомъ* и сѣментарѣемъ *Гаки*.

Ку вѣчѣерѣу, шѣроку вѣрубъ былъ готовымъ и зѣбезпѣчѣлъ коммунѣкачомъ в томъ вѣжномъ кѣернѣку. В часѣе рѣбаннѣ лѣсу вѣзѣто в нѣволѣ trzech Чеченѣѣвъ. З нашѣе стороны, нѣ было жѣднѣе страты.

Дня 23-го Грудня, Жѣнерѣл Поручѣннѣк *Фрейтагъ*, допѣавшы замѣержѣонного цѣлу, вѣрусыжъ зъ озоу до твѣердзы Грознѣе, правымъ брѣгѣемъ рѣкѣе Мартаны, чрезъ новуу вѣрубъ, ку Окоповѣе Злобнѣму. Тамъ крѣтѣе и урвѣсто брѣгѣе и унѣе затруднѣлы прѣперавѣ озоу. В томъ часѣе *Наибъ Саибдулла* здохѣлъ кнлѣкѣкратно даѣ огнѣа зъ дзѣлъ до нашѣе стрѣзы тылнѣе, зѣстоновшы свѣ батерѣю нѣподѣбнѣю до прѣперавы, блѣтнѣстѣу рѣчѣкою. Нѣтрафнѣе и далѣекѣе вѣстрѣлы Чеченѣѣвъ нѣ задѣлы намъ жѣднѣе страты; огнѣн нашѣе артиллерѣе змуслъ батерѣю нѣпрѣжѣацѣельскѣю до мнлѣченнѣа; а войска, прѣсѣдѣдшы Сунѣе без прѣсѣкѣюды, прѣпрылѣе вѣчѣерѣомъ до Грознѣе, и зосталы рѣпусѣжѣонны до кватерѣу.

Збурженіе фutory Алдѣынскнхъ вѣварѣло вѣелкѣе вѣраженіе на Чеченѣѣвъ, и з прѣтрѣжѣеннѣемъ сѣсѣднѣехъ лѣсовъ, позбавнѣло нхъ зарѣвенъ сѣчроннѣеннѣа, которѣе уважѣлы за нѣдѣостѣпнѣе. Мнѣсжѣанцы збуржѣонныхъ ауѣловъ прѣсѣеднѣлн сѣе на поднѣожѣе Гѣр Чзрнѣныхъ. Окѣлѣчнѣности wskѣжѣа далшы кѣернѣекъ нашымъ дзѣлааномъ подчасъ знмѣу.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 4 Февраля.

Въ неофициальной части вѣнштѣяго нумѣра Прусской Всеобщей Газеты напечатаны Королевскія манифесты, которыми объявлено: 1) что провинціальныя чины Королевства будутъ созываемы на общій сеймъ всякій разъ, когда нужды государствѣнныя потребуютъ заключенія новаго займа, учрежденія новаго налога или возвышенія налоговъ, уже существующихъ; 2) что соединенные комитеты чиновъ будутъ отнынѣ созываемы въ опредѣленные сроки, и 3) что общій сеймъ, а въ его отсутствіи, соединенные комитеты чиновъ будутъ пользоваться правомъ: а) участвовать въ законодательствѣ, въ той мѣрѣ, какъ даровано сіе право закономъ 5-го Іюля 1827 г. чинамъ провинціальнымъ, въ отсутствіи общаго собранія чиновъ; б) участвовать въ заведываніи государственнымъ долгомъ, и г) подавать прошенія обо всемъ, касающемся до дѣлъ внутреннихъ, не ограничиваясь дѣлами прямо провинціальными. — Въ той же газетѣ напечатаны три положенія о составѣ и принадлежностяхъ общаго сейма, о періодическомъ созываніи и принадлежностяхъ соединеннаго комитета чиновъ и наконецъ объ учрежденіи депутаціи чиновъ, для наблюденія за государственнымъ долгомъ.

— Въ городѣ Познани, 1-го Февраля, читано было на улицахъ слѣдующее объявленіе: „9-го Января сего года, Рогозинской жандармской команды рядовой Коморкевичъ, замѣтилъ въ сосѣдней деревнѣ Студнецъ, неизвѣстнаго человѣка въ крестьянскѣй одеждѣ, который курилъ трубку на улицѣ. Чтобы сдѣлать ему выговоръ, жандармъ пошелъ за этимъ человекомъ въ тамошнюю корчму, и такъ какъ онъ оказался подозрительнымъ, потребовалъ у него письменнаго вида. Незвѣстный человѣкъ отдалъ ему свои бумаги, но жандармъ найдя ихъ недостаточными, сказалъ, что долженъ будетъ отвезти его въ Рогозно, если онъ не представитъ поличныхъ о себѣ доказательствъ. Незвѣстный человѣкъ ходилъ по комнатамъ, позади жандар-

ВИДОМОЩИ ЗАГРАНИЧНЫЕ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 4 Іюлѣго.

Дзисѣеяша *Powszechna Gazeta Pruska* zawiera manifestъ Крѣлевскн, которѣо оглѣсѣа: 1) жѣе провинѣоняналнѣ Станъ Крѣлѣства мѣа жѣдъ звоѣыване на Сеймъ Огѣлнъ, нлѣкѣѣѣѣ потребы паѣнства вѣмагаѣ бѣдѣа зѣащнѣа новѣе поѣжѣкѣ, тѣдѣе зъ наѣожѣеннѣа новыхъ, лѣб подвѣжшеннѣа жѣзъ нѣстнѣеячѣехъ подѣтѣковъ; 2) жѣе поѣаѣоѣе Комнѣтѣы Станѣвъ бѣдѣа оѣдѣа звоѣыване в тѣрннѣнѣахъ окрѣслѣонныхъ, и 3) жѣе Сеймъ Огѣлнъ, а в жѣго нѣеобѣенѣосѣннѣа, поѣаѣоѣе Комнѣтѣы Станѣвъ, бѣдѣа мѣаы настѣпующѣе права: а) мѣеѣе уднѣа в правѣодавствѣ, в томъ стопннѣу, жѣк уднѣелѣно тѣмъ прѣвнлѣеявъ правѣомъ 5 Іѣепѣа 1827 г. Станѣоу провинѣоняналнѣмъ в нѣеобѣенѣосѣннѣа огѣлнѣеое зѣбрааннѣа Станѣвъ; б) мѣеѣе уднѣа в завнѣдываннѣмъ длѣгамъ паѣнства, и с) подѣавѣть прѣшѣы о всѣмъ, со сѣе сѣагаѣе бѣдѣе до справъ вѣвнѣтрнѣныхъ краю, нѣе огранѣчающѣе сѣе нѣтѣрѣссами чнсто провинѣоняналнѣми. — В тѣежѣе газѣѣе оглѣсѣонно тры уставы о сѣадѣе и аттѣбуѣахъ Огѣлнѣеое Сеймѣу, о пѣрѣоднѣечнѣмъ звоѣываннѣмъ и о аттѣбуѣахъ поѣаѣоѣе Комнѣтѣу Станѣвъ, и наконѣе о устанѣовнѣннѣмъ Депутѣаѣы Станѣвъ, длѣ чѣуваннѣа над длѣгамъ паѣнства.

— В Познани 1-го б. м. на рогахъ улѣе чнзѣано настѣпнѣе оглѣсѣеннѣе: „В днѣу 9-мъ сѣчѣннѣа б. р., коуууу жѣндармъ Коморкѣвнѣчъ, з Рогознѣа, в сѣсѣднѣеячѣе вѣосѣе Студнѣе, спѣстрѣжѣлъ ѣзѣовнѣка в одѣжѣе члѣпѣскѣея, со бнѣе зѣупѣлнѣе нѣзнѣанѣеое, паѣаѣеое фѣжѣкѣе на дродѣ. Члѣаѣе го за тѣе жѣннѣе, жѣндармъ посѣдѣлъ за овымъ нѣзнѣанымъ до тамѣе зѣннѣеячѣе кѣрежѣмы, а понѣе вѣаъ тѣежѣе зѣдѣвалъ сѣе му по дѣежрѣжанымъ, заѣаѣдалъ од нѣеое папѣерѣвъ легнѣтѣмаѣычнѣыхъ. Нѣзнѣа жѣоу прѣчѣадѣа сѣе по станѣеячѣе зъ тылу чнзѣающѣеое папѣерѣу жѣндарма; наглѣе выдѣоуѣлъ пнстоѣлетъ зъ кнѣсѣеннѣа сурдѣта, и даѣлъ з нѣеое огнѣа, в одгѣлѣосѣннѣа trzech крѣоѣвъ, до жѣндарма.

дарма, читавшаго бумаги; вдругъ вынувъ изъ кармана пистолеть, выстрѣлилъ въ жандарма въ разстоянн трехъ шаговъ; раненный въ голову жандармъ, упалъ медленно на землю, а неизвѣстный, послѣ того выстрѣлилъ изъ другаго пистолета въ приближавшихся къ нему крестьянъ, но не понавъ ни въ кого, выбѣжалъ изъ корчмы въ направленн къ соседственному лѣсу; но на пути, неизвѣстный человекъ сей истребившн людьми, отъ которыхъ онъ еще хотѣлъ было защищаться, держа въ одной рукѣ пистолеть, а въ другой два кнжалка. Пойманный отведенъ былъ въ Rogozno. Жандармъ Коморкевичъ, отъ полученной раны умеръ 17 Января. Виновный, оказавшнся Польскимъ выходцемъ, кажется, уроженецъ Варшавскн, Антонъ Бабинскн, проживалъ въ Познани съ цѣлю нарушить существующнй порядокъ; почему въ сп у высочайшаго повелѣнн отъ 7 Марта 1846 г., предаъ онъ былъ, по распоряженн здѣшняго военнаго начальника, въ 23 день с. м., военному суду, который, приговоромъ своимъ отъ 30 сего Января, осудилъ его единогласнымъ мнѣнемъ на смертную казнь, за совершенное въ Герцогствѣ Познанскомъ вооруженною рукою смертоубийство, надъ военно-служащимъ. Приговоръ сей, конфирмованный военнымъ начальникомъ, приведенъ сегодня въ исполненн. Познанъ, 1-го Февраля 1847 г. Начальникъ 5-го корпуса войскъ (подписалъ) *фонъ-Коломбъ*.

Франція

Парижъ, 2 Февраля.

Говорятъ, что начальники дивизн получили предписание призвать отпущенныхъ на 6 мѣсяцевъ нижнихъ чиновъ. Проектъ кабинета, чтобы палата назначила 4,501,384 фр. на усиленн войскъ внутри государства, подалъ поводъ къ жаркимъ преннямъ. Палата нарядила комиссн, поручивъ, чтобы она въ своемъ докладѣ изъяснила желанн, чтобы это усиленн войскъ было только временное.

— Говорятъ, что въ нынѣшнемъ году будетъ внесенъ въ палату проектъ закона о подати съ предметовъ роскоши.

— Положенн гр. Сентъ Олера при Лондонскомъ дворѣ такъ неприяно, что онъ просилъ отозвать его. Графъ просилъ аудиенцн у Королевы Викторн, но Е. В. отказала, не объяснивъ причинъ.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ, что между маршаломъ Бюжо и генераломъ Ламорисьеромъ возникли жаркн распри, по поводу письма Абд-эль-Кадера къ послѣднему изъ нихъ.

— Бу-Маза, о которомъ получили донесенн, что онъ находилъ съ нѣкотораго времени у Уладъ-Наилсовъ, возмущилъ нѣкоторыя племена малой стени къ юго-западу отъ Бискары, въ Константинской провинци. Наши войска выдержали жаркое сраженн, въ которомъ были убиты и ранены до ста тридцати человекъ, въ томъ числѣ нѣсколько офицеровъ. Въ то же время Шерифъ Мулей-у-Магометь, скрывавшнся въ горахъ, вновь открылъ военныя дѣйствн къ сѣверовостоку отъ Сетифа. Но здѣсь имѣемъ мы вѣрнаго союзника въ Шейхѣ Бу-Аккасъ, который облеченъ наследственною властью надъ цѣлымъ Сагеломъ, или прибрежемъ отъ Бужн до Филиппвиля. Бу-Аккасъ по собственному побужденн напалъ на Шерифа и разбилъ его. Въ слѣдствн этихъ непредвидѣнныхъ событн, нѣсколько колоннъ Константинской провинци и Медейская колонна выступили по разныхъ направлениямъ.

— Парижское отдѣленн долготъ согласилось съ главнѣйшими европейскими астрономами, какъ-то Гг. Гаусомъ, Энке, Струве и Герццелемъ, назвать новую планету, открытую по указаниямъ Г. Леверрье, Нептуномъ. Знакомъ планеты на небесныхъ картахъ будетъ трезубецъ.

3 Февраля.

Совѣщанн палаты депутатовъ Засѣданн 1 и 2 Февраля На засѣданн 1-го Февраля, начались, какъ уже извѣстно, общня пренн по адресу, коимъ предшествовала повѣрка нѣкоторыхъ спорныхъ выборовъ, а также представленн министромъ внутреннихъ дѣлъ проекта закона требующаго 2,000,000 фр. для доставленн средствъ благотворительнымъ заведеннямъ. Къ третьей статьѣ адреса, касающейся испанскихъ бракосочетанн, Гг. Бильо и Дюфоръ предложили слѣдующую добавку: „Если по поводу сего

Ten trafiony w głowę, upadł powoli na ziemię; nieznanymy zaś, po spełnieniu tego czynu, wystrzeliwszy dla obrony z drugiego pistoletu do zbliżających się doń włościan. Ież nie zraniwszy nikogo, wybiegł z karczmy, i uciekał do sąsiedniego lasu. Tutaj nieznanymy, zniszczywszy wprzód papiery, które ukrył przed żandarmem, został schwytanym od ludzi nadbiegłych, którym się jeszcze chciał bronić z pistoletem w jednej, a dwoma sztyletami w drugiej ręce. Schwytanego odprowadzono do Rogozna. Żandarm Komorkiewicz umarł z odebranej rany w d. 17-m stycznia b. m. Sprawa tego, polski emigrant, podobno z Warszawy rodem, nazwiskiem Antoni Babinski, bawił w Poznaniu, w celu zakłócenia istniejącego rzeczy porządku; i przeto, na zasadzie najwyższego dekretu gabinetowego z 7 marca 1846 r., został przez tutejszego dowodzącego Jenerała, w d. 23-m stycznia b. r., pod sąd wojenny oddanym. Sąd ten, 30 stycznia b. r., z powodu dokonanego w Xięstwie Poznańkiem morderczego zamachu z bronią w rękę, na Ajenta Władzy, skazał go jednomyślnie na śmierć przez rozstrzelanie. Wyrok otrzymał zatwierdzenie Jenerała dowodzącego, i dziś wykonanym został. — Poznań 1 lutego 1847 r. Dowodzący piątym korpusem armii (podpisano) v. Colomb“

Франція

Парижъ, 2 лутега.

Слышачъ, że dowódcy dywizji wojskowych otrzymali rozkaz powołać do szeregów żołnierzy urlopowanych na sześć miesięcy. Projekt gabinetu, aby Izba uchwaliła 4,501,384 fr. na pomnożenie siły wojennej wewnętrznej, stał się powodem do żywych sporów. Izba mianowała w tym przedmiocie osobną komisją, zalecając jej, aby w swém sprawozdaniu wynurzyła życzenia, aby to pomnożenie wojska było tylko czasowem.

— Mówią, że podczas tegorocznego posiedzenia Izby, ma być wniesiony projekt podatku od rzeczy zbytkowych.

— Położenie Hr. St Aulaire przy dworze Londyńskim tak jakoby stało się przykre, że prosił o odwrotanie. Hrabia, między innemi, starał się o postuchanie u Królowej Wiktorji, którego mu bez wymienienia przyczyny odmówiono.

— *Ku ye-francuzki* donosi, że między Marszałkiem Bugeaud a Jeneralem Lamoricière zasły żywe spory, z powodu listu pisanego przez Abd el Kadera do pomienionego Jenerała.

— Bu-Muza, o którym otrzymaliśmy wiadomości, że się znajduje od pewnego czasu u Uład-Nailsow, poburzył niektóre plemiona Małej Pustyni, w stronie południowo-zachodniej od Biskary, w prowincji Konstantyńskiej. Wojska nasze wytrzymały mocną utarczkę, w której poległo lub zostało ranionych 130 ludzi, a w tój liczbie kilku officerów. W tymże czasie, Szeryf Mulej-u-Mahomet, kryjący się dotąd w górach, rozpoczął znowu kroki nieprzejazdelskie w stronie północno-wschodniej od Sefifu. Ale tu mieliśmy wiernego sprzymierzeńca w Szeiku Bu-Akhasie, który posiada dziedziczną władzę nad całym Sa-gelem, czyli nadbrzeżem, od Bużyi aż do Phillippe-vi-le. Bu-Ukas z własnego natchnienia uderzył na Szeryfa i poraził go na głowę. W skutek tych nieprzewidzianych wypadków, kilka kolumn Konstantyńskiej prowincji i kolumna z Medeah wyruszyły w pole w różnych kierunkach.

— Paryżki oddział długości zgodził się z najgłówniejszemi Europejskimi astronomami, jako to PP. Hausem, Enke, Struve i Herszelem, aby nową planetę, odkrytą podług wyrachowania P. Leverrier, nazwano *Neptunem*. Znakiem planety na mappach niebieskich będzie trójząb.

Dnia 3 лутега.

Obrady Izby Deputowanych. Posiedzenia d. 1 i 2 лутега. Na posiedzeniu d. 1, rozpoczęły się, jak już wiadomo, ogólne rozprawy nad adresem, poprzedzone sprawdzeniem kilku spornych wyborów, oraz wniesieniem przez Ministra spraw wewnętrznych projektu do prawa, żądającego 2,000,000 fr. na wsparcie dobroczynnych zakładów. Do trzeciego paragrafu adresu, tycejącego się małżeństw hiszpańskich, PP. Billault i Dufaure zaproponowali następujący dodatek: „Jeżeli z powodu tego wypadku, wynikły jakie nieporozumienia między rządem W. K. Mości

события произошли какія либо недоразумѣнія между правительствомъ Вашего Величества, и правительствомъ сосѣдственнаго королевства, то Франція вправе ожидать, что дружественныя сношенія будутъ возстановлены, безъ всякаго ущерба ея интересамъ или достоинству.“ — Сія добавка имѣла быть главнымъ предметомъ борьбы, въ коей вновь выступающая партія должна была испытать свои силы. Послѣ краткихъ рѣчей: Г. Демусо-де-Живре, въ пользу проекта адреса, составленнаго комиссіею, а Гг. Роже-дю-Норъ и Гарнье-Паже противъ онаго, изъ коихъ послѣдній возставалъ преимущественно противъ политики министровъ относительно испанскихъ бракосочетаній, общія пренія по адресу, прежде чѣмъ когда либо были кончены, и приступлено къ соображенію отдѣльныхъ статей, изъ коихъ первую, касающуюся недостатковъ въ государственнѣ, палата приняла безъ преній и балотировки. При другой статьѣ, касающейся сношеній съ иностранными державами, Г. Бильо говорилъ объ англійскомъ союзѣ, въ духѣ своего вышеупомянутого добавленія, утверждая между прочимъ, что самое даже отдѣльное положеніе Франціи, лучше того двусмысленнаго союза, который непременно во всякомъ случаѣ кончится разрывомъ, коль скоро въ этомъ разрывѣ Англія усмотритъ собственные свои выгоды.“ И потому, если Франціи необходимо нужны союзники, то ораторъ совѣтовалъ искать ихъ между державами материка, преимущественно же въ Германіи. Испанскія бракосочетанія, Г. Бильо одобрялъ безусловно, объявляя, что онѣ служатъ вступленіемъ къ новой политикѣ, которой онъ самъ всегда совѣтовалъ держаться. — Послѣ Г. Бильо взошелъ на кафедру Г. Бюро-де-Пуи, требуя, чтобы пренія по второй статьѣ, изъясняющей надежду на сохраненіе мира, были отерочены до окончанія преній по двумъ слѣдующимъ статьямъ касающимся испанскихъ бракосочетаній и присоединенія къ Австріи Кракова. Г. Гизо согласился на предложеніе оратора, и засѣданіе было отерочено.

На засѣданіи 2 Февраля, при многочисленномъ стеченіи публики, приступили къ преніямъ по третьей статьѣ о испанскихъ бракосочетаніяхъ. Вновь избранный депутатъ, Г. Лессе порицалъ министровъ за излишнюю торопливость въ приведеніи въ исполненіе брака принца Монпансье, на которое Англія должна бы была наконецъ согласиться добровольно, и сожалѣлъ о неискреннемъ и двусмысленномъ поведеніи въ отношеніи сей послѣдней державы, которое, по мнѣнію оратора, подвергаетъ честь Франціи справедливымъ упрекамъ. — Отвѣчая на сіе обвиненіе Г. де-Лавернь, также вновь избранный членъ палаты, одобрялъ, напротивъ, поведеніе министровъ, какъ служащее доказательствомъ самостоятельной твердости и умѣренности образъ же исполненія всего этого дѣла оправдывалъ обстоятельствами, происходящими отъ положенія и внутренняго состоянія самой же Испаніи. — При этомъ Г. Кремье упрекнулъ министра иностранныхъ дѣлъ въ томъ, что по этому предмету, составляющему плодъ собственной его политики, донныи онъ не произноситъ рѣчи, какъ бы избѣгая представленія объясненій, которыхъ требуютъ отъ него палата и націи. Г. Гизо отвѣчалъ на сіе, что при обнаруживающемся въ англійскомъ парламентѣ дружественномъ расположеніи къ Франціи, всякія слишкомъ подробныя по сему предмету пренія, могущія повредить сему расположенію, онъ считаетъ не нужными и даже опасными, и потому рѣшился удержаться отъ всякаго дальнѣйшаго объясненія сего дѣла, и оправданія французскаго правительства. Послѣ сего объявленія министромъ, президентомъ пригласилъ палату къ балотировкѣ по третьей статьѣ, которая принята единодушно. Противъ добавленія Гг. Бильо и Дюфора, которое за сямъ соображаемо было палатою, говорили не только Г. Гизо, но и Г. Одиллонъ-Барро; первый по тому поводу, что усматриваетъ въ немъ знакъ недовѣрчивости къ политикѣ правительства; а другой —, что находить въ немъ одобреніе испанскихъ бракосочетаній котораго онъ нисколько не раздѣляетъ. За сямъ проступили къ балотировкѣ, и добавленіе большинствомъ 242 голосовъ противъ 28 было отвергнуто.

— Сегодня Король председательствовалъ въ совѣтѣ министровъ, продолжавшемся три часа. Все министры и маршалъ Сульть присутствовали на этомъ засѣданіи. Послѣ засѣданія отправлены немедленно курьеры въ Лондонъ, Вѣну, Римъ и Бернъ.

— Въ Воскресенье пріѣхалъ изъ Лондона въ министерство иностранныхъ дѣлъ курьеръ, съ денешами, кои г-нъ Гизо намѣренъ представить палатамъ.

а рѣшѣніемъ сѣдѣющаго народа, Франція ма право сподѣивать се, że przyjacielskie stosunki przywrócone zostaną, bez ubliżenia w niczem interesom jej ani godności.“
 Dodatek ten miał być głównym przedmiotem walki, w której nowo-występujące stronnictwo sił swoich doświadczyc miało. Po krótkich mowach: P. Desmousseaux de Givré za projektem adresu; ułożonym przez Komisją, a PP. Roger du Nord i Garnier-Pagés przeciw niemu, z których ostatni powstawał zwłaszcza przeciw polityce Ministrów w sprawie małżeństw hiszpańskich; ogólne rozprawy nad adresem, przedź niż kiedykolwiek, ukończone zostały, i przystąpiono do roztrząsania szczególnych paragrafów, z których pierwszy, mówiący o niedostatku w kraju, Izba bez rozpraw i bez głosowania przyjęła. Przy drugim, tyczącym się stosunków z zagranicznymi mocarstwami, P. Billaut mówił o przymierzu angielskim, w duchu swego powyższego dodatku, twierdząc między innymi: „że samo nawet odosobnienie Francji, lepsze jest, niż owo dwuznaczne przymierze, które się w każdym razie niezawodnie rozpręże, skoro w tém rozpręczeniu Anglia upatrzy swą korzyść. Jeśli więc Francja potrzebuje koniecznie sprzymierzeńców, mówca radził szukać ich raczej między łańcowymi mocarstwami, a nadewszystko w Niemczech. Co do samych małżeństw hiszpańskich, P. Billaut pochwalał je bezwarunkowo, oświadczając, iż są wstępem do nowej polityki, którą on sam zawsze zalecał.“ — Po P. Billault wszedł na mównicę P. Bureau de Puzy, żądając, aby rozprawy nad paragrafem drugim, jako wyrażającym nadzieję utrzymania pokoju, odłożone zostały aż do ukończenia rozpraw nad dwoma następującymi, tyczącymi się małżeństw hiszpańskich i wcielenia do Austrii Krakowa. P. Guizot przychylił się do żądania mówcy, i posiedzenie odroczone zostało.

Na posiedzeniu dnia 2 lutego, przy wielkim natłoku publiczności, przystąpiono do rozpraw nad paragrafem trzecim o małżeństwach hiszpańskich. Nowo-obrany Deputowany P. Lesseps, zarzucał ministerstwu zbytni pośpiech w przywiedzeniu do skutku małżeństwa Xięcia Montpensier, na które Anglia dobrowolnie musiałaby w końcu przyzwolić; i ubolewał nad nieszczerem i dwuznacznym postępowaniem względem tego ostatniego mocarstwa, przez co, zdaniem mówcy, honor Francji narażony jest na słuszne zarzuty. Odpowiadając na to obwinienie P. de Lavergne, również nowo-obrany członek Izby, pochwalał owszem postępowanie Ministrów, jako będące dowodem samodzielnj stałości i umiarkowania; sposób zaś prowadzenia całej tej sprawy, usprawiedliwiał okolicznościami, wynikającymi z położenia i wewnętrznego stanu samejże Hiszpanii. Tak P. Crémieux zarzucił Ministrowi spraw zagranicznych, iż w przedmiocie tym, będącym zwłaszcza owocem własnej polityki jego, dotychczas nie zabierał głosu, jakby unikając dania objaśnień, których od niego Izba i naród wymaga. P. Guizot odpowiedział na to, iż przy objawiającym się w Parlamencie Angielskim przyjaznem usposobieniu względem Francji, wszelkie zbyt szczegółowe w tym przedmiocie rozprawy, mogące to usposobienie osłabić, uważa za niepotrzebne a nawet za niebezpieczne, i przeto postanowił się wstrzymać od wszelkiego dalszego objaśniania i usprawiedliwiania francuzkiego rządu. Po tém oświadczeniu Ministra, Prezes wezwał Izbę do głosowania nad paragrafem trzecim, który też jednomyślnie przyjęto. Przeciwko dodatkowi PP. Billault i Dufoure, który następnie pod rozwałę Izby wzięty został, mówili nie tylko P. Guizot, ale i P. Odillon Barrot; pierwszy, z powodu, iż upatruje w nim wyraz nieufności względem polityki rządu; drugi, iż znajduje w nim pochwałę małżeństw hiszpańskich, której on bynajmniej nie dzieli. Potem przystąpiono do głosowania, i dodatek większością głosów 242 przeciw 28 odrzucony został.

— Król przewodniczył dzisiaj radzie gabinetowej, która trzy godziny trwała. Wszyscy Ministrowie i Marszałek Soult byli na niej obecni. Po skończonej radzie, wysłano natychmiast gońców z depezsami, do Londynu, Wiednia, Rzymu i Bernu.

— W Niedzielę przybył goniec z Londynu do ministerstwa spraw zagranicznych, z dokumentem, który P. Guizot chciałby jeszcze Izbom złożyć.

— Говорят, что г-нъ Тьеръ, по переходѣ Гг. Бильо и Дюфора въ министерскую партію, оказывается отъ руководствованія лѣвымъ центромъ и присоединится къ партіи г-на Одиллона Барро.

А Н Г Л И Я

Лондонъ, 30 Января.

Многочисленная депутация членовъ парламента и депутатовъ столицы и разныхъ другихъ городовъ, имѣла вчера аудіенцію у лорда Росселя, съ цѣлію представить ему необходимость немедленнаго и совершеннаго отмищенія налога съ оконъ, и обложенія въ это того податью доходы въ Ирландіи, такъ какъ ирландскіе помѣшники не только не имѣютъ сами въ попеченіи нищихъ, но даже освобождены отъ взноса подати въ ихъ пользу. Лордъ Россель выслушавъ представленіе, отвѣчалъ, что миѣнѣе столь достопочтенной и знаменитой депутации вполнѣ заслуживаетъ вниманіе и уваженіе правительства, и что всеъ представленныя ею обстоятельства, онъ подвергнетъ тщательнѣйшему соображенію.

— Лорды Лансдоунъ и Джонъ Россель представили вчера палатамъ бумаги, относительно улучшенія положенія Ирландіи. Палаты почти единогласно приняли эти предложенія. Но огромныя пожертвованія, которыхъ для содержанія всего ирландскаго народонаселенія требуютъ отъ Англіи, не будутъ, вѣрно, долго терпимы послѣднею. Говорятъ, что публичныя работы, которыми заняты были въ Январѣ 400,000 человекъ, и которыя стоили 725,000 фунт. стерл., будутъ оставлены. Жизненные припасы будутъ раздаваемы по прежнему, и кромѣ того, правительство заставитъ крестьянъ обрабатывать покинутыя ими поля. Даже сѣмяна будутъ имъ выданы отъ казны.

— Лордъ Говденъ назначенъ посланникомъ въ Рио-Жанейро, на мѣсто Г. Гамильтона, который, по разстроенному здоровью, возвратился въ Англію.

— Въ журналѣ *Britania* пишутъ, что между графомъ Греемъ и лордомъ Пальмерстономъ возникли недоразумѣнія, такъ, что сей послѣдній вынужденъ будетъ выйти изъ кабинета. Лордъ Клarendонъ, бывшій посланникомъ въ Мадридѣ, вполнѣ разделяетъ мнѣнія графа Грея; такимъ образомъ, число недоброжелателей лорда Пальмерстона въ кабинетѣ увеличилось.

— Адмиралу Паркеру предписано отправить одинъ корабль изъ своей эскадры въ Португалію, въ городъ Порто, для защиты проживающихъ тамъ Англичанъ.

— По доносеніямъ съ мыса Доброй Надежды, отъ 28 Ноября, миръ съ Кафрами еще не былъ заключенъ; но миссіонеръ Колдервудъ отправился уже, въ качествѣ политическаго агента, для пріготовительныхъ переговоровъ.

2 Февраля.

Послѣ завтра будетъ въ Виндзорѣ засѣданіе тайнаго совѣта, въ присутствіи Королевы. 8 с. м. дворъ прибудетъ въ Букингамскій дворецъ, въ которомъ Королева 10 числа будетъ праздновать день своего бракосочетанія.

— На сегодняшнемъ засѣданіи нижнаго парламента, Ирландскій балль, касающійся производства работъ, безъ балотировки, прочитанъ былъ во второй разъ.

— Мѣры принятыя министрами для отвращенія недостатковъ въ Ирландіи, произвели сильное впечатленіе въ Дублинѣ, и содѣйствовали пониженію цѣны на хлѣбъ. Сожалѣютъ только о томъ, что на покушку сѣмянъ на посѣвъ, назначено только 50,000 ф. ст., чего едва достанетъ на засѣвъ по одному акру въ каждомъ баронствѣ.

— Последняя нота Г. Гизо по испанскимъ бракосочетаніямъ, отъ 25 Января, которая въ отвѣтъ на рѣчь лорда Пальмерстона 8-го Января, препровождена была къ французскому посланнику, графу Сентъ-Олеру, представлена уже въ парламентъ, и въ *Times* изъявляютъ желаніе по сему поводу, чтобы она была уже послѣднею по сему предмету, такъ какъ дальнѣйшее веденіе дипломатическихъ споровъ между лордомъ Пальмерстономъ и Г. Гизо, можетъ только довести до несчастій обѣ страны, и до личной вражды между сими обоими политиками.

— Въ журналѣ *Globe* пишутъ сегодня, что правительство приказало конфисковать корабль, купленный для конты въ Порто, съ грузомъ оружія и военныхъ припасовъ, основывая сіе распоряженіе на постановленіи, воспреещающемъ вербовать людей для чужихъ краевъ.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 30 stycznia.

Бardzo liczna deputacja członków parlamentu i Deputowanych z stolicy i różnych innych miast, miała wczoraj posłuchanie u Lorda Russell, w celu przedstawienia mu potrzeby bezzwłocznego i zupełnego zniesienia podatku od okien, proponując na to miejsce nałożenie w Irlandji podatku od dochodów, ponieważ Irlandzcy właściciele dóbr nie tylko nie opiekują się sami ubogimi, ale nawet zupełnie od podatków na ubogich są wolni. Lord Russell, po wysłuchaniu mówców, odpowiedział, że zdanie tak szanownej i znakomitej deputacji zasługuje ze wszelkich miar na względnosc i uwagę rządu, i że wszystkie przez nich przytoczone argumenta z największą troskliwością rozważy.

— Lordowie Lansdowne i John Russell przełożyli onegdaj Izbowi zapowiedziane środki względem ulepszenia stanu Irlandji. Izby przyjęły je prawie z jednomyślnym zadowoleniem. Ale ogromne ofiary, jakie na utrzymanie całej ludności Irlandzkiej od Anglii są wymagane, nie będą zapewne długo z cierpliwością przez nią znoszone. Prace publiczne, po większej części nieużyteczne, które w miesiącu Stycznia zajmowały 400,000 ludzi i kosztowały 725,000 funt. szt., mają być zaniechane. Żywnosc będzie ciągle rozdawana; przytém rząd dołoży całej usilności do zniewolenia wieśniaków, aby powrócili uprawiać opuszczone przez nich role. Nawet ziarno na zasiew ma im być dane kosztem skarbu.

— Lord Howden mianowany został Posłem w Rio-Janeiro, w miejsce P. Hamilton, który dla słabości zdrowia wrócił do Anglii.

— Dziennik *Britania* donosi, że znowu tak żywe zaszły nieporozumienia między Hr. Grey a Lordem Palmerstonem, iż ten ostatni zmuszony będzie wystąpić z gabinetu. Lord Clarendon, były Poseł w Madrycie, podziela zupełnie zdanie Hr. Grey; tym sposobem powiększyło w gabinetcie stronnictwo, Lordowi Palmerstonowi przeciwnie.

— Admirał Parker otrzymał rozkaz wysłać jeden okręt ze swęj floty do Oporto, w celu wspierania mieszkających tamże Anglików.

— Według wiadomości z przyładka Dobrej Nadziei, z dnia 22 listopada, pokój z Kaframi nie był jeszcze zawarty; wysłano jednak misyonarza Golderwood, w charakterze politycznego ajenta, w celu poczynienia układow przedwstępnych.

Dnia 2 lutego.

Pojutrze odbywać się będzie w Windsorze tajna rada, pod przewodnictwem Królowej. Dwór wróci 8-go do pałacu Buckingham, gdzie Królowa 10-go obchodzić będzie rocznicę swoich zaślubin.

— Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Niższej, bil Irlandzki dotyczący robót, bez głosowania po raz drugi odczytany został.

— Środki przez Ministrów przedsięwzięte w celu uśmierzenia nędzy w Irlandji, sprawiły bardzo dobre wrażenie w Dublinie i wpłynęły na zniżenie cen zboża. Ubolewają tylko nad tѣm, że na zakupienie ziarna na zasiew przeznaczono tylko 50 000 funt. szt., co ledwie na zasianie jednego akru w każdej baronii wystarczy.

— Ostatnia nota P. Guizot w interessie małżeństw hiszpańskich z d. 25 stycznia, która jako odpowiedź na mowę Lorda Palmerstona z d. 8 stycznia, do Posła francuzkiego, Hr. St. Aulaire, przesłaną była, została już złożoną w Izbach Parlamentu, a *Times* wynurza życzenia, aby już była ostatnią w tym przedmiocie, gdyż dalsze prowadzenie dyplomatycznej kontrowersji między Lordem Palmerstonem i P. Guizotem doprowadzić tylko może, do nieszczęścia dla obu krajów, i do osobistych niesnasek między tymi dwoma politykami.

— *Globe* donosi w dzisiejszym swoim numerze, że rząd kazal skonfiskować okręt, napełniony bronią i zapasami wszelkiego rodzaju, przez juntę z Oporto zakupiony, a to na mocy prawa, zakazującego wszelkich werbunków dla rządów postronnych.

— Лордъ Говденъ, назначенный Британскимъ посланникомъ въ Бразилію, поѣхалъ третьяго дня въ Парижъ, для переговоровъ съ Французскимъ правительствомъ на счетъ нѣкоторыхъ уступокъ, клонящихся къ возстановленію мирныхъ сношеній въ Ла-Платѣ.

И т а л і я .

Римъ, 19 Января.

Испанскія церковныя дѣла, въ послѣднее время занимаютъ вниманіе какъ въ Мадридѣ такъ и здѣсь, и слышно, что не безплодно бы и усилія Г. Кастилло-и-Айенса, отосителемъ признанія нѣкоторыхъ испанскихъ епископовъ. Говорятъ, что монсиньоръ Брунелли, секретарь коллегіи *de Propaganda fide* отправится въ Мадридъ съ чрезвычайною миссією. Этотъ прелатъ былъ уже за нѣсколько предъ симъ лѣтъ избранъ Григоріемъ XVI для сего почетнаго порученія, но тогдашній перемѣны въ испанскомъ кабинетѣ, приостановили его путешествіе въ Мадридъ.

— Изданнымъ на дняхъ циркуляромъ, Его Святѣйшество извѣстило всѣ монастыри, благотворительныя заведенія и Семинаріи, о имѣющей вскорѣ последовать апостольской ревизіи. Въ нѣкоторыхъ изъ нихъ онъ самъ лично будетъ исполнять должность вазитатора. Въ числѣ прочихъ называютъ *Academia dei Nobili Ecclesiastici*, состоящую въ особеннѣйшій почете и теперешняго Папы. Сіе важное учрежденіе, назначенное преимущественно для образованія знатнѣйшихъ духовныхъ чиновъ, какъ то: прелатовъ и монсиньоровъ, долженствующихъ въ послѣдствіи занимать публичныя должности, получило также нѣкоторыя улучшения. Между прочимъ сдѣлано недавно распоряженіе, чтобы каждый поступающій въ сіе заведеніе, объявилъ прежде, для какого поприща публичной службы (кроме богословскаго, которое и необходимо для всѣхъ) желаетъ преимущественно приготовить себя. Сообразно сему объявлено, имъ будутъ преподаваемы науки юридическія, административныя или дипломатическія, которымъ, сверхъ богословскихъ наукъ, должны исключительно посвятить себя. По окончаніи же опредѣленныхъ курсовъ и по выдержаніи строгаго экзамена, каждый будетъ помѣщаемъ для исправленія должности съ соотвѣтственной части государственной службы, чтобы ознакомиться съ практикою. Такимъ образомъ съ надлежащимъ усиліемъ положено основаніе образованію чиновниковъ.

— Ко всѣмъ другимъ преобразованіямъ и улучшениямъ, кои Его Святѣйшество безпрестанно заимать, слѣдуетъ еще причислить и то, что вскорѣ послѣдуетъ закрытіе викариатскаго суда; всѣ поступающіе въ оный дѣла, будутъ по большей части назначены въ свѣтскія суды. Мѣра сія весьма важна потому поводу, что освободитъ духовенство отъ составленія приговоровъ по дѣламъ о преступленіяхъ, которые по святости ихъ сана, должны имъ быть совершенно чужды.

— Для чиновниковъ, занимавшихъ нѣсколько мѣстъ вдругъ, и получавшихъ жалованье безъ труда, кончились уже благополучныя времена. Говорятъ, что уже поступило въ печать распоряженіе, объ ограниченіи всякихъ бывшихъ донинѣ злоупотребленій въ этомъ отношеніи, которое притомъ опредѣляетъ правило, чтобы при всѣхъ производствахъ по службѣ, обращено было вниманіе не столько на продолжительность лѣтъ службы, сколько на оказанныя способности и усердіе каждаго.

— Новый Римскій губернаторъ не ограничился, при самомъ вступленіи своемъ въ должность, отставкою отъ службы нѣкоторыхъ своихъ подчиненныхъ, но въ отдѣленіи для выдачи паспортовъ онъ приказалъ взыскать съ чиновниковъ денежнаго пени, и требовалъ, чтобы они поспѣшнѣе удовлетворяли просьбы, и учтивѣе обращались съ публикою. Со вчерашняго дня улицы Рима очищены отъ нищихъ, колекъ и уродовъ. И при этомъ случаѣ Монс. Грасселли поступилъ челоуколюбиво, приказавъ собрать нищихъ безъ грубости. Ихъ учтиво попросили сѣсть въ кареты, и отвезти въ разныя богоугодныя заведенія. Иностранцевъ препровождаютъ до границы, туземцевъ отсылаютъ на родину, которая должна пешичь о нихъ, а здѣшнихъ уроженцевъ, способныхъ въ работѣ, будутъ занимать работою; прочіихъ же содержать на счетъ казны.

— Lord Howden, mianowany Posłem angielskim w w Brezylji, wyjechał przed trzema dniami do Paryża, w celu porozumienia się z gabinetem francuzkim względem przywrócenia pokoju w La Plata.

В ѣ о с н у .

Рzym, 19 stycznia.

Hiszpańskie sprawy kościelne zajmowały w ostatnich czasach całą uwagę tak w Madrycie jako i tutaj; i słychać, że nie były bezowocnemі usiłowaniami P. Castillo y Ayensa, aby wyjednać uznanie niektórych Biskupów hiszpańskich. Mówią, że Mons. Brunelli, Sekretarz kollegium *de Propaganda fide*, uda się w nadzwyczajnem poselstwie do Madrytu. Ten Pralat był już przed kilku laty wybrany przez Grzegorza XVI do tego szaczonego zlecenia, ale ówczesne zmiany w gabinecie hiszpańskim wstrzymały jego podróż do Madrytu.

— Przez okólnik w tych dniach wydany, Ojciec św. zaawiadomił wszystkie klasztory, dobroczynne zakłady i seminaria, o mającej nastąpić wkrótce wizycie Apostolskiej. W niektórych z nich sam osobiście ma spełniać urząd wzytatora. Między innemi wymieniają *Academia dei Nobili Ecclesiastici*, zostającą pod szczególną opieką teraźniejszego Papieża. Ważny ten zakład, przeznaczony zwłaszcza dla kształcenia wyższych sług Kościoła, jako to: Prałatów i Monsignorów, mających z czasem sprawować urzędy publicznie, doznał także znacznych ulepszeń. Między innemi wydano niedawno rozporządzenie, aby każdy z wchodzących do tej akademii młodych duchownych, złożył naprzód deklaracyę, do jakiego zawodu służby publicznej (oprócz teologicznej, który jest wspólny dla wszystkich), sposobić się mianowicie zamysła. Podług tej deklaracyi dopiéro, mają mu być wskazane nauki, prawdy, administracyjne lub dyplomatyczne, którym, obok nauki teologii, wyłącznie poświęcić się powinien. Po ukończeniu zaś przepisanych kursów i zdaniu ścisłego egzaminu, ma być naprzód pomieszczony jako ochotnik, we właściwym wydziale służby publicznej, aby się obeznajomil z praktyką, nim sam kiedyś na urząd postąpi. Tym sposobem zapobieżono skutecznie nadal połowicznemu ukształceniu urzędników, co było dotąd prawdziwą plagą administracyi Kościelnego Państwa.

— Do rzędu innych reform i ulepszeń, któremi się Ojciec św. bezprzestannie zajmuje, liczą mające wkrótce nastąpić zniesienie Sądu Wikaryjskiego, do którego wnieszone dotąd sprawy, mają być po większej części przekazane sądom świeckim. Środek ten z tego powodu jest nader pożądany i ważny, iż uwolni duchownych od wyrokowania w sprawach o przestępstwa, które, ze względu na świętość ich stanu, powinny być im całkiem obcemi.

— Dla urzędników, zajmujących po kilka posad razem, i pobierających pensye bez pracy, skończyły się fortunne czasy. Mówią, iż jest już w druku rozporządzenie, ograniczające wszelkie dotychczasowe nadażycia w tym względzie, a oraz stanowiące za правило, iżby przy wszelkich na przyszłość awansach w służbie publicznej, miano wzgląd nie tyle na długość lat służby, ile na okazane zdolności i gorliwość każdego.

— Nowy Gubernator Rzymu nie poprzestał, przy objęciu swego obowiązku, na usunięciu ze służby kilku swoich podwładnych, ale też i w biurze do wydawania paszportów skazał kilku urzędników na kary pieniężne, zalecając surowo nadal, aby śpiesznie i grzecznie zaspakajali wszelkie słuszne żądania publiczności. Od dnia wczorajszego ulice Rzymu oczyszczone są z żebraków, kalek i potwornych postaci. Wszakże i w tym razie Mons. Grassellini postąpił po ludzku, rozkazawszy usuwać ubogich z ulic bez przemocy i gwałtów. Proszono ich grzecznie aby wsiedli do powozów i odwieziono tymczasowo do różnych dobroczynnych zakładów. Cudzoziemcy odprowadzeni będą do granicy, krajowcy zaś odesłani do miejsc rodzinnych, które powinny mieć o nich staranie. Urodzonym w Rzymie a jeszcze zdolnym do pracy, ma być dane stosowne zatrudnienie; pozostali zaś prawdziwi kalecy i ubodzy będą żywieni kosztem rządu.

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 24 Января.

Министерскій переломъ все еще продолжаетъ я, потому что донынѣ еще не успѣли убѣдить Г. Мона къ принятію портфеля министерства финансовъ; равно и военное министерство еще не занято. Должность министра иностранныхъ дѣлъ съ званіемъ президента министровъ принялъ на себя герцогъ Сотомайоръ (Каса-Ирухо); Артеля принялъ портфель внутреннихъ дѣлъ, Браво Мурилло юстиціи, а Сателло Морскаго министерства.

— На засѣданіи сената, происходившемъ третьяго дня, экспедиція генерала Флореса и протестъ Перувианскаго правительства, были предметомъ совѣщаній. Президентъ министерскаго совѣта, отвѣчая на возраженія, сдѣланныя въ этомъ отношеніи г-мъ Гарсія Гайенною, утверждалъ, что правительство не имѣетъ никакого извѣстія объ этой экспедиціи, и что она изъ владѣній Испанской Королевы не выступитъ. Относительно же мѣръ, предпринятыхъ перувианскимъ правительствомъ, объявилъ, что испанская собственность дѣйствительно тамъ конфискована.

— Впрочемъ корпусъ генерала Флореса, находившійся въ Сантандерѣ, получилъ отъ тамошняго мѣстнаго начальства повелѣніе разойтись и 18-го ч. въ трехъ отрядахъ отправиться въ Валладолидъ. Уже двѣ недѣли эти войска, состоявшія отчасти изъ прежнихъ карлистовъ, не получали ни жалованья, ни съѣстныхъ припасовъ, такъ что солдаты принуждены были продавать свое оружіе и платье.

— Оказалось, что, по повелѣнію бывшихъ министровъ выданы изъ казначейства, въ Гаваниѣ, весьма значительныя суммы Мексиканскому генералу Сантань, который общалъ испанскому правительству, основать въ Мексикѣ престолъ для одного изъ испанскихъ инфантовъ.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабона, 20 Января.

Бозстаніе находится при послѣднемъ издыханіи, и теперь можно надѣяться, что вскорѣ власть Королевы будетъ возстановлена во всей странѣ. Отсюда до Коимбры и далѣе все опять повинуется Королевѣ; сообщенія возстановлены и совершенно свободны; телеграфы также начали вновь дѣйствовать правильно. Хотя мѣстами еще показываются отдѣльныя толпы гверильсовъ, однако же онѣ не имѣютъ ни какой силы, и потому уже не могутъ болѣе надѣяться на содѣйствіе со стороны народонаселенія. На самомъ дѣлѣ возстаніе держится еще только въ Опортѣ и Эворѣ, но совершенный конецъ его приближается и тамъ съ каждымъ днемъ. Все эти результаты суть слѣдствія пораженія и изгнѣнія въ плѣнъ Графа Бомфима при Торресъ-Ведрасѣ и искусной тактики Маршала Салданьи, котораго продолжительное выжиданіе признается теперь мудрымъ расчетомъ, приносящимъ обильные плоды.

— Въ письмѣ, напечатанномъ въ *M. Chronicle*, сообщаютъ за достовѣрное то, что Мигуэлисты соединяются съ Сентябцами. Первые подчинились власти Опортской юнты. Заключенный между этими партіями договоръ опредѣляетъ, что династическій вопросъ рѣшенъ будетъ въ послѣдствіи, собраніемъ кортесовъ. Мигуэлисты оставляютъ свои банты и не будутъ дѣлать восклицаній: да здравствуетъ Донъ Мигуэль. Со времени заключенія сего договора, господствуетъ большая дѣятельность. Вѣрно вскорѣ послѣдуетъ схватка сторонъ, потому что Маршалъ Салданья, вчелѣ отряда въ 6,000 чел. Королевскихъ войскъ, 16-го числа оставилъ Вазень, и надѣялся 20 числа достигнуть Опорта. 12-го числа генералъ Казаль оставилъ Валенсу, гдѣ запасся военными припасами, чтобы соединиться съ главною арміею Салданьи при Опортѣ.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 24 stycznia.

Przesilenie ministeryalne jeszcze się nie skończyło gdyż dotychczas nie zdołano jeszcze nakłonić P. Mon do przyjęcia wydziału skarbu. Wydział wojny także nie jest jeszcze osadzony. Wydział spraw zagranicznych, z prezesostwem Rady, zatrzymał dla siebie Xiążę Sotomayor (Casa Irujo); Artella przyjął wydział spraw wewnętrznych, Bravo Murillo sprawiedliwości, a Sotello marynarki.

— Na onegdajszymъ posiedzeniu Senatu, wyprawa Jenerała Flores i protestacya rządu Peruwiańskiego była przedmiotemъ rozpraw. Prezes Rady Ministrów, odpowiadając na zarzuty uczynione w tymъ względzie przez P. Garcia Gayena, utrzymywał, że rządъ niema żadnej wiadomości o tѣj wyprawie, i że ta z krajówъ Królowej hiszpańskiej nie wypłynie. Co się zaś tyczy środkówъ, przez rządъ Peruwiański przedsięwziętychъ, oświadczył, że własność hiszpańska została tamъ rzeczywiście skonfiskowana.

— Zresztą korpusъ Jenerała Flores, znajdujący się w Santander, otrzymał od władzy rozkazъ rozwiązania się i udania w trzechъ oddziałachъ do Walladolidu. Wojsko to, złożone po większej części z Karlistów, nie otrzymywało już od dwóchъ tygodni ani płacy, ani żywności, takъ, że broń i mundury sprzedać musiało.

— Okazało się, że z rozkazuъ dotychczasowychъ Ministrówъ wypłacono z kassy w Hawannie bardzo znaczne summy meksykańskiemu Jenerałowi Santana, który obiecałъ byłъ rządowi hiszpańskiemu, że w Meksyku utworzy tronъ dla jednego z Infantów hiszpańskich.

PORTUGALIA.

Lizbona, 20 stycznia.

Rokosz jest już na schyłku i można mieć pewną nadzieję, że władza Królowej zostanie wkrótce przywróconą w całymъ kraju. Ztądъ do Koimbry i dalѣj, wszystko znowu ulega rozkazomъ rządu; komunikacye zostały przywrócone i zupełnie są wolne; telegrafy działają także regularnie. Chociaż gdzie niedzie ukazują się jeszcze bandy gerillasów, ale te nie mają żadnej siły i już dla tegosamogo nie mogą liczyć na żadne spóldziałanie ze strony narodu. Rzeczywiście rokosz tleje jeszcze tylko w Oporto i w Eworze, ale i tamъ kresъ jego ostateczny co dzieńъ się zbliża. Wszystkie te wypadki są owocemъ klęski i wzięcia w niewolę Hrabiego Bomfima, przy Torres-Vedras, jako też umiętnęj taktyki Marszałka Saldanhy, którego długie zwlekanie uważa się teraz za krokъ mądrze wyrachowany i przynoszący obfite korzyści.

— Korrespondentъ dziennika *Morning-Chronicle*, donosi w sposóbъ formalny o koalicyi Miguelistów z Septembristami. Piérwsi oddali się pod rozporządzenie junty w Oporto. Klauzula zawartej konwencyi stanowi, że kwestya dynastyi roztrzygniona zostanie późniѣj przezъ jeneralne zgromadzenie Kortezów. Migueliści złożą swe kokardy i nie będą wydawać okrzykówъ: Niechъ żyje Don Miguel! Od czasu zawarcia tѣj konwencyi, największa panuje czynność. Zapewne niedługo nastąpi starcie się stron, gdyż Marszałekъ Saldanha na czele 6,000 wojska królewskiego opuściłъ dnia 16 Vizen i spodziewałъ się d. 20 przybyć pod Oporto. Jenerałъ Casal opuściłъ dnia 12 Valencę, gdzie zaopatrzyłъ się w wszelkie zapasy wojenne, aby się połączyć z główną armią Saldanhy pod Oporto.